

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: hoolekandeesutuses isiku liikumisvabaduse piiramine eeldab kohtu otsust

Riigikohus: hoolekandeesutuses isiku liikumisvabaduse piiramine eeldab kohtu otsust

2. oktoober 2024

Riigikohus rõhutas tänases määruses, et Eestis saab inimeselt vabaduse võtta, sh paigutada teda kinnisesse asutusse, üldjuhul vaid kohtulahendi alusel.

Kohtusse pöördus inimene, kes palus lõpetada talle seatud eestkoste ja lubada tal erihoolekandeteenuselt koju kolida. Maakohus ega ringkonnakohus avaldust aga menetlusse ei võtnud, kuivõrd inimesele ei osutata ööpäevaringset erihooldusteenust kohtumääruse alusel.

Eestkostja ehk kohaliku vallavalitsuse hinnangul olid eestkoste jätkumine ning erihoolekandeteenus vajalikud ning põhjendatud. Vallavalitsus lisas, et inimesele kuuluv elamu on väidetavalt elamiskõlbmatu.

Riigikohus määras inimesele tema esindamiseks riigi õigusabi. Määratud esindaja sõnul pole inimesel liikumisvabadust ja faktiliselt oleks ta paigutatud justkui kinnisesse asutusse, kuid lihtsalt ilma kohtu loata.

Riigikohtu tsiviilkolleegium rõhutas, et Eestis saab isikult vabaduse võtta üldjuhul vaid kohtulahendi alusel. Vaid seaduses sätestatud juhtudel ja erandkorras võib seda teha ilma kohtu loata. Sel juhul tuleb siiski esitada kohtule vastavasisuline avaldus arvestusega, et kohus jõuaks selle lahendada 48 tunni jooksul alates isiku kinnisesse asutusse paigutamisest.

Lisaks selgitas kolleegium, et inimesele võib tema enda nõusolekul osutada hoolekandeesutuses erihooldusteenust, kuid seda nõusolekut ei asenda seadusliku esindaja nõusolek. Riigikohus jõudis järeldusele, et kui inimene on valla eestkostel ja vald on paigutanud inimese ööpäevaringsele erihooldusteenusele, kus inimest takistatakse sealt lahkumisel, on tegu ebaseadusliku vabaduse võtmisega.

Riigikohus leidis, et varasemad kohtumäärused on seaduslikud ja põhjendatud osas, milles avaldus jäeti eestkoste lõpetamise taotluse osas menetlusse võtmata. Muus osas tühistas Riigikohus aga varasemad kohtumäärused ja saatis asja maakohtule uuesti otsustamiseks.

Kohtumäärusega [1] saab tutvuda Riigikohtu veebilehel.

Teate sisestas:
Sandra Sommer
pressiesindaja
5333 9846, 730 9042
sandra [dot] sommer@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-hoolekandenasutuses-isiku-liikumisvabaduse-piiramine-eeldab-kohtu-otsust>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=2-17-18027/149>